

Kjøpe valp?

Ingen kan garantere at ulvehunden din ikke vil bli syk eller få helseproblemer, men det er mye du som valpekjøper kan gjøre for å øke oddsene i din og valpens favør. Det begynner med ditt valg av oppdretter. Dette er en guide til hvordan du kan finne rasens dedikerte og ansvarlige oppdrettere, de som forholder seg til de etiske retningslinjene til Norsk Kennel Klubb (NKK) og Irsk Ulvehundklubb Norge (IUKN).

Minstekravet for at et valpekull skal kunne registreres av kennelklubben (NKK) er at begge foreldredyrene er registrert i NKK, eller annet register som NKK anerkjenner, og i tillegg må begge være ID-merket.

Ekstrakrav

NKK har sine etiske retningslinjer. Brudd på disse kan føre til at kullet ikke kan registreres. Oppdrettere som er medlemmer av Irsk ulvehundklubb Norge har også tilleggskrav når det gjelder helseundersøkelser.

Norskeide avlsdyr skal være frittgitt for albueledsdysplasi (AA) og hofteladdysplasi (HD), og avlsdyrene bør være hjertetestet nylig - og også være øyelyst. Sjekk med oppdretteren at dette er tilfelle og undersøk hvorfor hvis ikke.

Dersom ikke den norske oppdretteren du har funnet står på Irsk Ulvehundklubb Norges oppdretterliste, bør du først av alt spørre hvorfor.

Registrering er viktig

Alle renrasede hunder som lever i Norge bør registreres i NKK.

Selv om du ikke skal stille hunden på utstilling, er NKK-registreringen et nyttig verktøy for raseklubben når vi skal prøve å forvalte og lære mest mulig om rasens tilstand i Norge, sammenlignet med samarbeidende klubbene i utlandet.

Det er også viktig å vite at du ikke har en «offisiell» irsk ulvehund uten at hunden er registrert. For alt du vet kan det være en blandingshund eller helt andre foreldredyr enn det du har fått oppgitt.

Det kan også være at avlsdyrene er for unge eller for gamle, at tispene har hatt for mange kull, at mor eller far ikke oppfyller minstekravene til helsetestene, at foreldrene er for nært beslektet eller har avlsforbud av andre ulike årsaker.

Det er strenge disiplinær sanksjoner mot oppdrettere som lyver om dette ved NKK-registrering, men ingen sanksjoner i det hele tatt hvis valpene ikke registreres.

Også DITT ansvar

Som valpekjøper har du også et stort ansvar når det gjelder å ikke støtte opp om dem som kun er ute etter å tjene penger eller parrer

hunden sin uten å foreta viktige helsesjekker av avlsdyrene.

Om valpen ikke er registrert når du overtar den er det stor mulighet for at den rett og slett ikke kan registreres. Da bør oppdretteren fortelle deg hvorfor det er tilfelle. Oppdretter bør overlate registreringsbeviset til deg som valpekjøper når du henter valpen dersom annet ikke er avtalt i en skriftlig avtale.

Papirene skal være klar

Har oppdretteren kontrakter som omhandler kjøpet? Er valpene registrert hos NKK? Følger det autoriserte stamtavler med? Er det tydelige betingelser i kontrakten?

I mappen du får med ved henting av valpen din skal det vedlegges veterinærattest som ikke er eldre enn to uker.

For valper av rasen Irsk ulvehund skal valpene også være shunttestet før de leveres. Les mer om shunt her: goo.gl/5gRAkt

Valper bør ikke leveres før tidligst ved 8-ukers alder, og de skal være behandlet mot innvollsparasitter og vaksinert etter gjeldene anbefalinger.

Ved kjøp av valp, og/eller inngåelse av avtale med spesielle betingelser, skal du som kjøper gjøres uttrykkelig oppmerksom på betydningen av betingelsene i den skriftlige kjøpekontrakten, feks avlsrett, førvertavtale, eierforhold etc. Les igjennom kontrakten FØR både du og oppdretter skriver under.

Spør!

Som valpekjøper bør du kunne forvente at oppdretteren kjenner til valpens besteforeldre og oldeforeldre, og ha informasjon om hva forfedrene har dødd av.

Seriøse oppdrettere har annoterte stamtavler der de har nedtegnet levealder og dødsårsak på forfedrene i en planlagt parring. Spør oppdretteren om hva de døde av og hvor gamle de ble.

Møt foreldrene

Enhver valp har to foreldre. Det er de som har aller mest innflytelse på hvordan akkurat

din valp blir. Hvis begge foreldrene lever hos oppdretteren bør du kunne møte begge to og danne deg et bilde av hvem de er. Ofte vil det ikke være mulig å treffe faren, enten fordi det er brukt frossen sperm, foretatt en insiminasjon, faren er død eller fordi han bor en helt annen plass. I så fall bør oppdretteren kunne fortelle om hunden og hvorfor akkurat denne hannhunden ble valgt til akkurat denne tispene.

Det er viktig å se hvordan oppdretteren har hund for å kunne danne seg et bilde av dennes forhold til sine dyr. Har hundene god nok plass? Får de nok stimulans? Har oppdretteren tid til hver enkelt av hundene? Hvordan er pelsen og ser hundene ut til å ha gode liv?

Hva om?

Hva skjer med valpen din hvis du plutselig blir syk eller familieforhold gjør det umulig å ha hunden? Seriøse oppdrettere vil ha din valp

som sin baby gjennom hele livet og vil normalt være der for valpen dersom livskriser inntreffer i ditt liv.

Mange har kjent på den berusende følelsen av lykke og valpetåke som gjør at vi ikke alltid tenker like klart når vi skal si ja eller nei til dette fantastiske lille dyret som snart skal bli kjempestort og fylle livene våre med innhold. Gjør jobben din i forkant for å sikre deg om at nettopp din valp får det beste utgangspunktet for et langt og lykkelig liv.

NKKs etiske retningslinjer for avl finner du her: goo.gl/VopDzl
IUKNs etiske retningslinjer for avl finner du her: goo.gl/UjaPfs
Rasestandarden for Irsk Ulvehund finner du her: goo.gl/URhVFD
Klubbens avlsstrategi finner du her: goo.gl/ml1REI
Klubbens oppdrettere finner du her: goo.gl/BvDYbA

Lykke til!

